

To: (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Wed 3/25/2020 9:32:46 PM
Subject: RE: Verspreiding van SARS-CoV-2 via besmet oppervlak
Received: Wed 3/25/2020 9:32:51 PM

Beste (10)(2e)

Ik zie dat de RIVM website is aangepast en dat er nu niet langer staat dat de kans op verspreiding via besmet oppervlak "zeer klein" is maar "klein". Ik geloof dat dat niet echte veel verschil maakt in de perceptie van mensen.

Ik geloof ook dat verspreiding via mensen de belangrijkste route is. Maar wij denken dat besmetting via bijv winkelwagentjes OOK een rol speelt in verspreiding, ook al is het maar 5 of 10%, dan nog is het belangrijk!

Het is zo jammer dat dit nog altijd niet onderkend wordt en dat alle aandacht alleen op handen geven gericht is en dat er geen duidelijke voorlichting is dat mensen ook na moeten denken over andere routes, zoals winkelwagentjes. Dit leeft nu niet..

Groeten, (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: maandag 23 maart 2020 09:04
To: (10)(2e) <(10)(2e)@uu.nl>
Subject: Verspreiding van SARS-CoV-2 via besmet oppervlak

Geachte heer Van (10)(2e)

Namens (10)(2e) hartelijk dank voor uw email. We agenderen dit voor de eerst volgende vergadering van het Outbreak Management Team en zullen zonodig de informatie op onze website aanpassen.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Hoofd Dienst Vaccinvoorziening en Preventieprogramma's

.....
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
Dienst Vaccinvoorziening en Preventieprogramma's (DVP)
 A. van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA | Bilthoven
 Postbus 1 | 3720 BA | Bilthoven

T (10)(2e)

T (10)(2e)

.....
www.rivm.nl

De zorg voor morgen begint vandaag

From: (10)(2e) <(10)(2e)@uu.nl>
Sent: zondag 22 maart 2020 16:09
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@amsterdamuc.nl>
Subject: Verspreiding van SARS-CoV-2 via besmet oppervlak

Beste (10)(2e) n ook (10)(2e) (met wie ik vanmiddag heb gesproken)

Mijn hele vakgroep van Coronavirologen in Utrecht is van mening dat de verspreiding van SARS-CoV-2 via besmette oppervlakten enorm wordt onderschat.

Onderzoek van Vincent Munster laat zien dat van 50 ul virus oplossing (100.000 infectieuze eenheden) opgebracht op staal en plastic na 8 uur nog altijd heel groot deel van de infectiviteit over is (>10.000 infectieuze eenheden):

https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2004973?query=featured_home

Toch staat overal in media en op websites dat het RIVM de kans nog steeds heel klein dat verspreiding via besmet oppervlak een rol speelt:

<https://www.nu.nl/coronavirus/6038828/rivm-ampere-grotere-besmettingskans-door-coronavirus-op-oppervlaktes.html>

Kun je besmet raken met het nieuwe coronavirus door het aanraken van een oppervlak?

Een virus heeft altijd een mens of dier nodig om 'in leven te blijven' en zich te kunnen delen. Buiten het lichaam kan het virus maar kort overleven. Dat is afhankelijk van bijvoorbeeld het soort oppervlak, de temperatuur en de luchtvochtigheid. Zo overleeft het virus in het algemeen beter op harde/gladde materialen zoals plastic, metaal en glas, en minder goed op poreuze oppervlakken zoals papier en karton.

De kans dat je besmet raakt door het aanraken van een product of oppervlak is heel klein, maar niet helemaal uitgesloten. Wel neemt het aantal virusdeeltjes heel snel (exponentieel) af buiten het lichaam. In het algemeen raden we aan om regelmatig je handen te wassen. Een oppervlak dat mogelijk besmet is, kun je eenvoudig reinigen met een gewoon schoonmaakmiddel.

Het bewijs dat het aantal virusdeeltjes heel snel exponentieel afneemt buiten het lichaam lijkt voor SARS-CoV-2 dus NIET OP TE GAAN!!!

Maar daartegenover staat het volgende op de website van RIVM:

Waarom mag ik geen handen meer schudden?

Via handen verspreiden zich gemakkelijk virussen zoals het nieuwe coronavirus. Veel mensen zitten ook (ongemerkt) vaak met hun handen aan hun neus of mond. Door geen handen meer te schudden verklein je de kans om besmet te raken en anderen te besmetten met het nieuwe coronavirus.

Waarom is het belangrijk vaak je handen goed te wassen?

Via handen verspreiden zich virussen heel gemakkelijk. Door goed en regelmatig je handen te wassen verklein je de kans op dat je ziek wordt, maar ook dat je anderen besmet. [Kijk hier voor tips over hoe je goed je handen kunt wassen.](#)

Als het via handen gemakkelijk gaat, waarom schat RIVM de kans op verspreiding via besmet oppervlak zo klein in?

Zeker in situaties dat zo'n oppervlak frequent door meerdere mensen wordt aangeraakt (winkelwagenkarretjes, deurklinken etc.). Zeker gezien de nieuwe studie die hierboven wordt geciteerd lijken betere informatie en maatregelen om dit te voorkomen zeer wenselijk.

Groeten,

(10)(2e)

(10)(2e)

PhD, *Professor*

(10)(2e) Dept Infectious Diseases & Immunology | Faculty of Veterinary Medicine | Utrecht University

Androclus Building | (10)(2e) | Yalelaan 1 | 3584 CL Utrecht | The Netherlands

Tel: (10)(2e) E-mail: (10)(2e)@uu.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic

transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*